

ΕΠΛ232 – Προγραμματιστικές Τεχνικές και Εργαλεία

Οργάνωση Προγραμμάτων σε Πολλαπλά Αρχεία
(Κεφάλαιο 15.1-15.2, ΚΝΚ-2ΕΔ)

Τμήμα Πληροφορικής, Πανεπιστήμιο Κύπρου

<http://www.cs.ucy.ac.cy/courses/EPL232>

Περιεχόμενο Διάλεξης 11

- **Αρχεία Πηγαίου Κώδικα (Source Files)**
 - Μελέτη Παραδείγματος: Αριθμομηχανή σε 1 Αρχείο
 - Περιγραφή Προβλήματος: Αντίστροφος Πολωνικός Συμβολισμός
 - Περιγραφή Λύσης και Ψευδοκώδικας.
- **Οργάνωση Προγ. σε Πολλαπλά Αρχεία**
 - Αριθμομηχανή σε 3 Αρχεία (Προσέγγιση A: 3*c)
 - Μεταγλώττιση Προγρ. Πολλαπλών Αρχείων με GCC
- **Αρχεία Κεφαλίδας (Header Files)**
 - Αριθμομηχανή σε Πολλα. Αρχεία (Προσέγγιση B: 1*h + 3*c)
 - Η οδηγία προεπεξεργαστή `#include`
 - Διαμοιρασμός Μεταβλητών μεταξύ Αρχείων και `extern`.
- **Τελική Προσέγγιση: Διάλεξη 12!**

Αρχεία Πηγαίου Κώδικα (Source Files)

- Στις πλείστες γλώσσες προγραμματισμού, ένα πρόγραμμα μπορεί να χωριστεί σε **πολλαπλά αρχεία πηγαίου κώδικα**
- **Λόγοι:**
 - Καλύτερη **Άρθρωση** Κώδικα
 - **Ταχύτητα Μεταγλώττισης:** Κάθε αρχείο μπορεί να αναπτυχθεί, μεταγλωττιστεί, δοκιμαστεί ξεχωριστά, πράγμα το οποίο γλιτώνει πολύτιμο χρόνο!
 - **Επαναχρησιμοποίηση** Κώδικα: Οι συναρτήσεις γίνονται πιο γενικές (μείωση εμβέλειας μεταβλητών)
 - **Ανάπτυξη σε Ομάδες:** Δυνατότητα ταυτόχρονης ανάπτυξης (σε ομάδα προγραμματιστών όπου καθένας δουλεύει σε ένα υποσύνολο αρχείων).

Αρχεία Πηγαίου Κώδικα (Source Files)

- Κατά σύμβαση, τα αρχεία έχουν την επέκταση `.c`.
- Κάθε αρχείο πηγαίου κώδικα περιέχει μέρος του προγράμματος, καθώς επίσης και τους ορισμούς των συναρτήσεων και των μεταβλητών.
- Ένα αρχείο πηγαίου κώδικα πρέπει να περιέχει μια συνάρτηση που ονομάζεται `main`, που χρησιμεύει ως αφετηρία για το πρόγραμμα.

Μελέτη Παραδείγματος

Αριθμομηχανής σε 1 Αρχείο

- Υποθέστε ότι θέλουμε να γράψουμε ένα πρόγραμμα για μια απλή υπολογιστική μηχανή σε **1 Αρχείο** αρχικά.
- Το πρόγραμμα θα αποτιμά **αριθμητικές εκφράσεις** οι οποίες θα δίνονται στον **Αντίστροφο Πολωνικό Συμβολισμό (Reverse Polish notation (RPN))**
 - **Επιθεματική Αναπαράσταση (postfix)**: Ο Τελεστής ακολουθεί του τελεστέους, π.χ.,
 - **30 5 - 7 *** ισοδυναμεί την ενθεματική αριθμητική έκφραση $(30-5) * 7 = 25 * 7 = 175$
 - **3 6 + 8 6 - *** ισοδυναμεί την ενθεματική αριθμητική έκφραση $(3+6) * (8-6) = 9 * 2 = 18$
 - Υπάρχει αντίστοιχα και η **προθεματική (prefix)** (+ 3 4) αναπαράσταση αλλά δεν μας ενδιαφέρει στα πλαίσια αυτής της συζήτησης.

Μελέτη Παραδείγματος Αριθμομηχανής σε 1 Αρχείο

- Μια RPN έκφραση δεν απαιτείται η χρήση παρενθέσεων, όπως είδαμε νωρίτερα.

30 5 - 7 *

- Για τον υπολογισμό τέτοιων εκφράσεων μπορεί να χρησιμοποιηθεί η έννοια της **Στοίβας (stack)**: μιας λίστας που συνοδεύεται από τις διαδικασίες:
 - **push**, για εισαγωγή στοιχείου στο τέλος της λίστας.
 - **pop**, για εξαγωγή του τελευταίου στοιχείου της λίστας.
- Ακολουθεί η **λογική αποτίμησης** εκφράσεων με την **στοίβα** και στη **συνέχεια** θα δοθεί ο **αναλυτικός ψευδο-κώδικας**.

Μελέτη Παραδείγματος

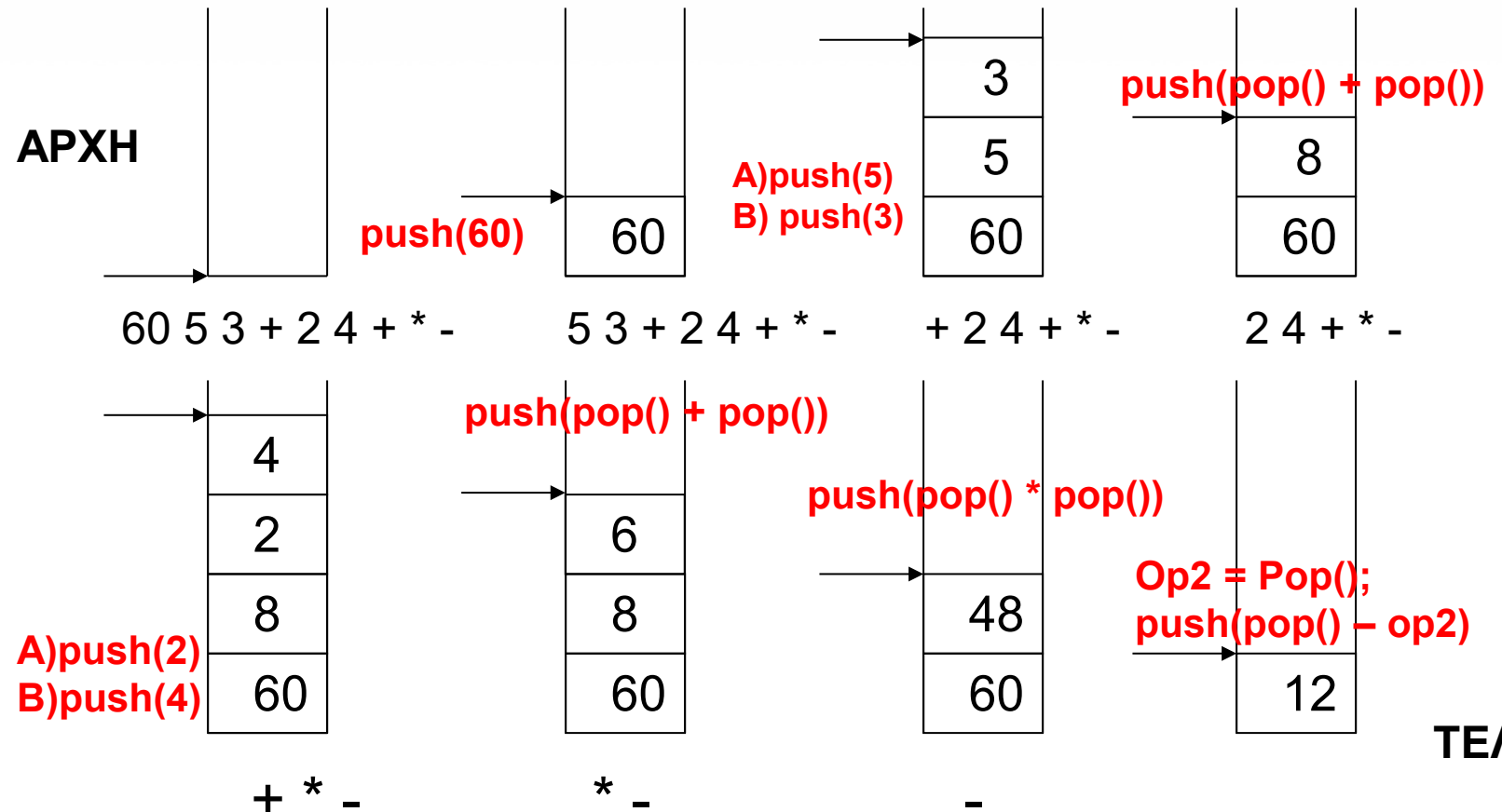
Αριθμομηχανής σε 1 Αρχείο

- Το πρόγραμμα θα διαβάζει τους αριθμούς και τελεστές, ένα προς ένα, χρησιμοποιώντας μια στοίβα για να παρακολουθεί τα ενδιάμεσα αποτελέσματα.
 - Αν το πρόγραμμα διαβάσει έναν αριθμό, θα ωθήσει (**push**) τον αριθμό στη στοίβα.
 - Εάν το πρόγραμμα διαβάσει έναν τελεστή, επαναφέρει τους δύο αριθμούς από τη στοίβα (**pop**), θα εκτελέσει τη λειτουργία και, στη συνέχεια, θα ωθήσει (**push**) το αποτέλεσμα πίσω στη στοίβα.
- Όταν το πρόγραμμα φτάσει στο τέλος της εισόδου του χρήστη, η τιμή της παράστασης θα είναι στη στοίβα.

Μελέτη Παραδείγματος Αριθμομηχανής σε 1 Αρχείο

Έστω η παράσταση:
60 5 3 + 2 4 + * - .
ή σε ενθεματική μορφή:
60 - (5 + 3) * (2 + 4) = 12

Μελέτη Παραδείγματος Αριθμομηχανής σε 1 Αρχείο

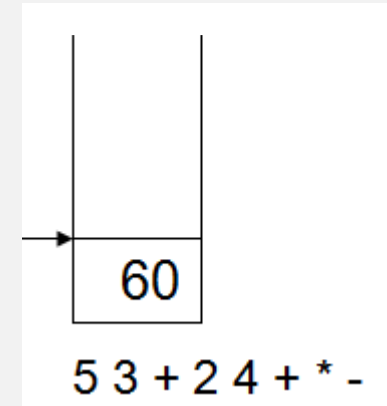
- Η συνάρτηση `main` θα περιέχει ένα βρόχο που εκτελεί τις ακόλουθες ενέργειες:
 - Διαβάστε ένα «**token**» (έναν αριθμό ή έναν τελεστή).
 - Εάν το **token** είναι αριθμός, σπρώξτε τον στη στοίβα.
 - Εάν το **token** είναι ένας τελεστής, **pop** τους 2 τελευταίους τελεστές από τη στοίβα, εκτελέστε τη λειτουργία και, στη συνέχεια, **push** το αποτέλεσμα πίσω στη στοίβα.
- Ψευδοκώδικας στην επόμενη σελίδα...

Μελέτη Παραδείγματος Αριθμομηχανής σε 1 Αρχείο

Ψευδοκώδικας Λειτουργίας Αριθμομηχανής:

```
While (next operator or operand is not EOF)
  if (number)          // Operand
    push number to stack
  else if (operator)  // Operator +-* /
    pop operands
    do operation
    push result
  else if (newline)   // End of Expression
    pop and print top of stack
  else
    error
```


- Παρατηρήσεις (ως προς τη δομή του προγράμματος)
 - Οι λειτουργίες **push** και **pop** μπορούν να υλοποιηθούν ως ξεχωριστές συναρτήσεις.
 - Το **main** **δεν** χρειάζεται να έχει πρόσβαση στις μεταβλητές της στοίβας, απλά πρέπει να καλεί τις συναρτήσεις **push** και **pop**.

Υλοποίηση Αριθμομηχανής σε 1 Αρχείο

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#define MAXOP      100
#define NUMBER    '0'

int getop(char []);
void push(double);
double pop(void);

int main(void) {
    int type;
    double op2;
    char s[MAXOP];

    while ( (type = getop(s)) != EOF) {
        switch (type) {
            case NUMBER:  push(atof(s));          break;
            case '+':     push( pop() + pop() );  break;
```

Υλοποίηση με ΣΤΟΙΒΑ σταθερού μεγέθους!

/* for atof() ascii to float */
/* max size of operand or operator */
/* used by getop() indicating number was found */

Η συνάρτηση αυτή θα διαβάζει τον επόμενο τελεστή ή τελεστέο από τον χρήστη στον πίνακα s[MAXOP] και επιστρέφει σταθερά NUMBER εάν διαβάζεται τελεστέος.

/* Used by getop() for operator or operand*/

Στοίβα Πραγματικών Αριθμών

Υλοποίηση Αριθμομηχανής σε 1 Αρχείο

```
case '*': push( pop() * pop() );
          break;
case '-': op2 = pop();
          push( pop() - op2 );
          break;
case '/': op2 = pop();
          if (op2!=0.0)
              push(pop()/op2);
          else printf("error: zero divisor\n");
          break;
case '\n': printf("result=%.2f\n", pop());
           break;
default: printf ("error: Unknown command\n");
         break;
    }
}
return 0;
}
```

Προβλήματα

- Άσχημη Οργάνωση
- Δύσκολη Συντήρηση
- ...

Οργάνωση Προγράμματος σε Πολλαπλά Αρχεία

- Ψάχνοντας μια **καλύτερη οργάνωση** του παραπάνω προγράμματος χρησιμοποιούμε τη δυνατότητα **κατάτμησης ενός προγράμματος σε περισσότερα από ένα αρχεία**.
- **Λογική Κατάτμησης Προγράμματος:**
 1. Η συνάρτηση `main()` να τοποθετηθεί σε ένα αρχείο το οποίο να ονομαστεί `main.c` (ή `calc.c`)
 2. Οι συναρτήσεις που υλοποιούν τη **στοίβα** (`push`, `pop`, `make_empty`, `is_empty`, and `is_full`) και οι μεταβλητές της να τοποθετηθούν στο αρχείο `stack.c`
 3. Άλλες **συναρτήσεις** που επεξεργάζονται την είσοδο και βρίσκουν τους τελεστές και τους τελεστέους να τοποθετηθούν σε ένα τρίτο αρχείο, το `getop.c` (ή `token.c`)

Οργάνωση Προγράμματος σε Πολλαπλά Αρχεία

Πρώτη Προσέγγιση: 3 Αρχεία c (με 1 main)
(η οποία θα βελτιωθεί στις επόμενες διαφάνειες)

main.c

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#define MAXOP 100
#define NUMBER '0'
/* prototypes */
int getop(char []);
void push(double);
double pop(void);
int main(void) {
    .....
}
```

stack.c

```
#include <stdio.h>
#define MAXVAL 100
#define NUMBER '0'

int sp = 0;
double val[MAXVAL];

void push(double f) {
    .....
}

double pop(void) {
    .....
}
```

getop.c

```
#include <stdio.h>
#include <ctype.h>
#define NUMBER '0'

int getop(char s[]) {
    .....
}
```


Μεταγλώττιση Πολλαπλών Αρχείων με GCC

Στο παραπάνω παράδειγμα μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τις εξής εντολές:

1. `gcc -c main.c` Δημιουργία του `main.o`
2. `gcc -c stack.c` Δημιουργία του `stack.o`
3. `gcc -c getop.c` Δημιουργία του `getop.o`

Compile (Not Link): Το αρχείο δεν χρειάζεται main()

Reject non-standard features

Μην ξεχνάτε τα επιπλέον ορίσματα: `gcc -std=c99 -Wall -Wuninitialized -Wunreachable-code -pedantic file.c`

4. `gcc -o calculator main.o stack.o getop.o`

Compile (And Link): 1 αρχείο χρειάζεται main()

Σύνδεση των object files και η δημιουργία του εκτελέσιμου προγράμματος `calculator`

ή διαφορετικά σε ένα βήμα:

```
gcc -o calculator main.c stack.c getop.c
```


Μεταγλώττιση Πολλαπλών Αρχείων με GCC

- Στο προηγούμενο παράδειγμα η **gcc -c main.c** δημιουργεί το αντικειμενικό αρχείο (object file) **main.o**
- Θα έχετε προσέξει ότι το main.c αναφέρεται σε **συναρτήσεις που ΔΕΝ βρίσκονται** στο ίδιο αρχείο.
- **Πως ακριβώς το αντιλαμβάνεται ο μεταγλωττιστής;**
- Θυμίζουμε ότι **Μεταγλώττιση = Δημιουργία (Compile) ΚΑΙ Σύνδεση (Linking) Αντικειμενικών Αρχείων**
 - **Compile:** Ο μεταγλώττισης βλέπει μια κλήση συνάρτησης αλλά δεν την αναζητεί (θεωρεί ότι θα βρεθεί κάπου στην πορεία)
 - **Linking:** Ο μεταγλώττισης ψάχνει (το ορισμό) της συνάρτησης και δίνει σφάλμα σύνδεση εάν δεν την βρει.

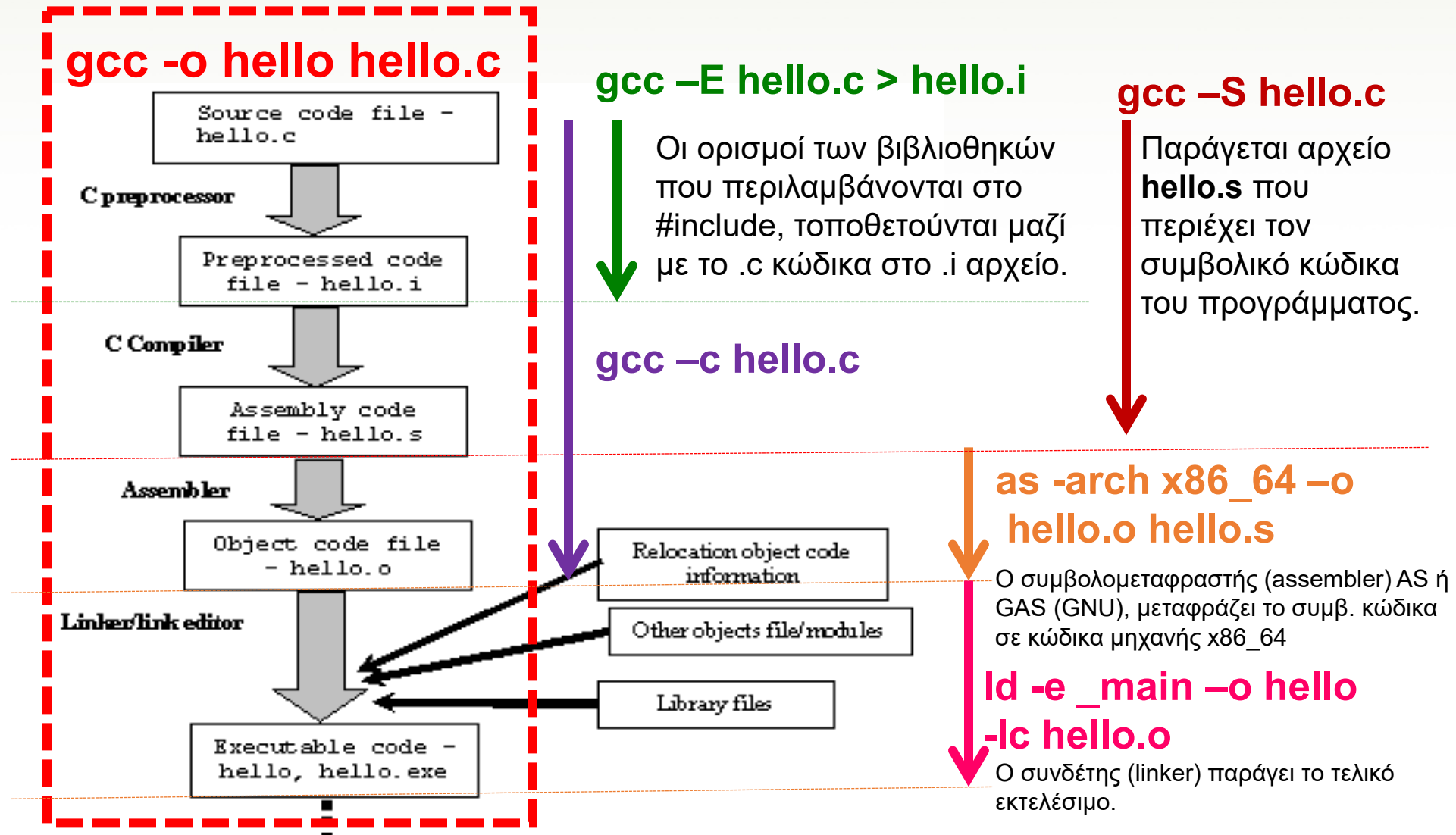
```
// main.c
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#define MAXOP 100
#define NUMBER '0'

int getop(char[]);
void push(double);
double pop(void);

int main(void) {
    return 0;
}
```


Μεταγλώττιση με GCC (Αναλυτικά Βήματα)

Οργάνωση Προγράμματος σε Πολλαπλά Αρχεία

- Προβλήματα που προκύπτουν όταν ένα πρόγραμμα διαιρείται σε διάφορα αρχεία προέλευσης:
 - Πώς μπορεί μια συνάρτηση σε ένα αρχείο να καλέσει μια συνάρτηση που έχει οριστεί σε άλλο αρχείο;
 - Πώς μπορεί μια λειτουργία να αποκτήσει πρόσβαση σε μια εξωτερική μεταβλητή σε ένα άλλο αρχείο;
 - Πώς μπορούν δύο αρχεία να κάνουν κοινή χρήση του ίδιου ορισμού μακροεντολής ή ορισμού τύπου;
- Η απάντηση έγκειται στην οδηγία **#include**, η οποία καθιστά δυνατή την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ οποιουδήποτε αριθμού αρχείων.

Αρχεία Κεφαλίδας (.h) - Header Files

- Η οδηγία `#include` λέει στον προεπεξεργαστή να εισαγάγει τα περιεχόμενα ενός καθορισμένου αρχείου.
- Οι πληροφορίες που πρέπει να μοιράζονται μεταξύ πολλών αρχείων προέλευσης μπορούν να τεθούν σε ένα τέτοιο αρχείο.
- Η `#include` μπορεί στη συνέχεια να χρησιμοποιηθεί για να φέρει τα περιεχόμενα του αρχείου σε κάθε ένα από τα αρχεία.
- Τα αρχεία που περιλαμβάνονται σε αυτό το στυλ ονομάζονται **Αρχεία Κεφαλίδας (*header files*)** ή μερικές φορές ***include files***.
- Κατά σύμβαση, τα αρχεία κεφαλίδας έχουν την επέκταση `.h`.

Αρχεία Κεφαλίδας (.h) - Header Files

- Στην περίπτωση του παραδείγματος της αριθμομηχανής κατασκευάζουμε το αρχείο *calc.h* το οποίο έχει το εξής περιεχόμενο:

```
calc.h  
#define NUMBER '0'  
void push(double);  
double pop(void);  
int getop(char []);
```

Κοινές Δηλώσεις

Πρότυπα
Συναρτήσεων

- Το **αρχείο κεφαλίδα** ΔΕΝ χρειάζεται ξεχωριστή μεταγλώττιση.
- Το προτεινόμενο πρόγραμμα γίνεται συνεπώς αυτό που φαίνεται στην επόμενη διαφάνεια:

Αρχεία Κεφαλίδας (.h) - Header Files

Δεύτερη Προσέγγιση: 3 Αρχεία .c και 1 .h
(η οποία θα βελτιωθεί στις επόμενες διαφάνειες)

Η οδηγία `#include` λέει του προεπεξεργαστή να προσθέσει το περιεχόμενο του `calc.h` στο σημείο της εντολής

calc.h

```
#define NUMBER '0'  
void push(double);  
double pop (void);  
int getop(char []);
```

main.c

```
#include <stdio.h>  
#include <stdlib.h>  
#include "calc.h"  
#define MAXOP 100  
  
int main(void) {  
    .....  
}
```

stack.c

```
#include <stdio.h>  
#include "calc.h"  
#define MAXVAL 100  
  
int sp = 0;  
double val[MAXVAL];  
void push(double f) {  
    .....  
}  
double pop(void) {  
    .....  
}
```

getop.c

```
#include <stdio.h>  
#include <ctype.h>  
#include "calc.h"  
  
int getop(char s[]) {  
    .....  
}
```

- Εάν εμφανιστούν σε άλλο αρχείο δημιουργούνται συγκρούσεις στο όνομα.
- Οπότεν πρέπει να δηλωθεί ως `static`

Αρχεία Κεφαλίδας (.h) - Header Files

- Τα ονόματα των μεταβλητών `val` και `sp` (στο `stack.c`) είναι για αποκλειστική χρήση των συναρτήσεων `push()` και `pop()`.
 - **Ερώτηση:** Τι γίνεται αν οριστούν ξανά (κατά λάθος) σε ένα άλλο αρχείο;
 - **Απάντηση:** Θα έχουμε δύο εξωτερικές μεταβλητές με το ίδιο όνομα!!!
- **Λύση:** Ορίζοντας τις **εξωτερικές μεταβλητές** `val` και `sp` στο αρχείο `stack.c` ως **static** περιορίζουμε την **εμβέλεια των μεταβλητών αυτών στο αρχείο το οποίο ορίζονται (file scope)**.
 - Έτσι, **αποφεύγεται η σύγκρουση** σε δηλώσεις συνώνυμων μεταβλητών **σε άλλα αρχεία**.
 - Στο αρχείο `stack.c` έχουμε συνεπώς τις δηλώσεις:

```
static int sp = 0;  
static double val[MAXVAL];
```

Οδηγίες Προεπεξεργαστή `#include`

- Χρησιμοποιείται για να προστίθεται περιεχόμενο άλλου αρχείου στο σημείο της κλήσης
 - Προσθήκη Βιβλιοθήκης
`#include <filename>`
 - Προσθήκη Header File (Δικά μας αρχεία κεφαλίδας)
`#include "filename"`
- Η **διαφορά** μεταξύ των δυο **έγκειται** στο πως ο **μεταγλωττιστής** βρίσκει το **αρχείο κεφαλίδας**.
 - `#include <filename>`: Ψάξε τους καταλόγους στους οποίους το σύστημα αποθηκεύει τα header file.
 - Στο UNIX: `/usr/include` ή `gcc -I/add/somepath`
 - `#include "filename"`: Ψάξε στον τρέχων κατάλογο και μετά ψάξε τους καταλόγους των header files

Οδηγίες Προεπεξεργαστή `#include`

- **Άσχημη Ιδέα: Απόλυτα Μονοπάτια**

- Δυσχεραίνεται η μεταγλώττιση σε άλλα συστήματα

```
#include "c:\cprogs\utils.h"           /* Windows */
#include "/cprogs/utils.h"             /* UNIX */
#include <myheader.h>                  /* ** WRONG ** */
```

- **Καλή Ιδέα: Σχετικά Μονοπάτια**

```
#include "utils.h"
- Προσοχή: slash (/ σε UNIX) και backslash (\ σε Windows)
#ifdef __unix__
    #include "../include/utils.h"
#elif defined __WIN32
    #include "../include/utils.h"
#endif
```

The preprocessor will probably look for `myheader.h` where the system header files are kept.

Θα ξαναμιλήσουμε στην διάλεξη 12 για `include` και `define`

Οδηγίες Προεπεξεργαστή `#include`

- Example:

```
#if defined(IA32)
    #define CPU_FILE "ia32.h"
#elif defined(IA64)
    #define CPU_FILE "ia64.h"
#elif defined(AMD64)
    #define CPU_FILE "amd64.h"
#endif

#include CPU_FILE
```


Αρχεία Κεφαλίδας (.h) - Header Files

- Ένα ακόμα θέμα που μας απασχολεί καθώς μοιράζουμε ένα πρόγραμμα σε περισσότερα από ένα αρχεία είναι οι **κοινοί ορισμοί** και οι **δηλώσεις μεταξύ των αρχείων** αυτών.
 - Π.χ., **#define NUMBER '0'** (που βρισκόταν σε όλα τα αρχεία)
- Προσπαθούμε λοιπόν ως τελευταίο βήμα της παραπάνω διαδικασίας οργάνωσης, να μαζέψουμε κεντρικά σε ένα αρχείο όλες τις δηλώσεις το οποίο ονομάζεται **header file**.

Αρχεία Κεφαλίδας (.h) - Header Files

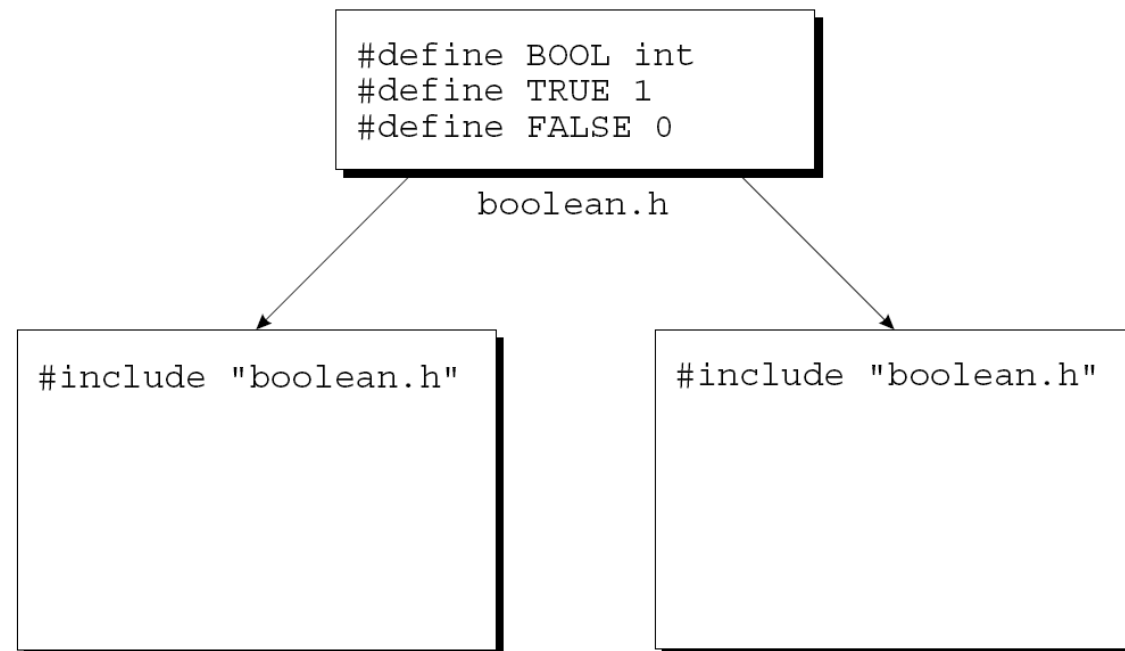
- Ας υποθέσουμε ότι ένα πρόγραμμα χρησιμοποιεί μακροεντολές με το όνομα `BOOL`, `TRUE`, και `FALSE`.
- Οι ορισμοί τους μπορούν να τεθούν σε ένα αρχείο κεφαλίδας με όνομα `boolean.h`:

```
#define BOOL int
#define TRUE 1
#define FALSE 0
```

- Οποιοδήποτε αρχείο που απαιτεί αυτές τις μακροεντολές θα περιέχει απλώς τη γραμμή

```
#include "boolean.h"
```

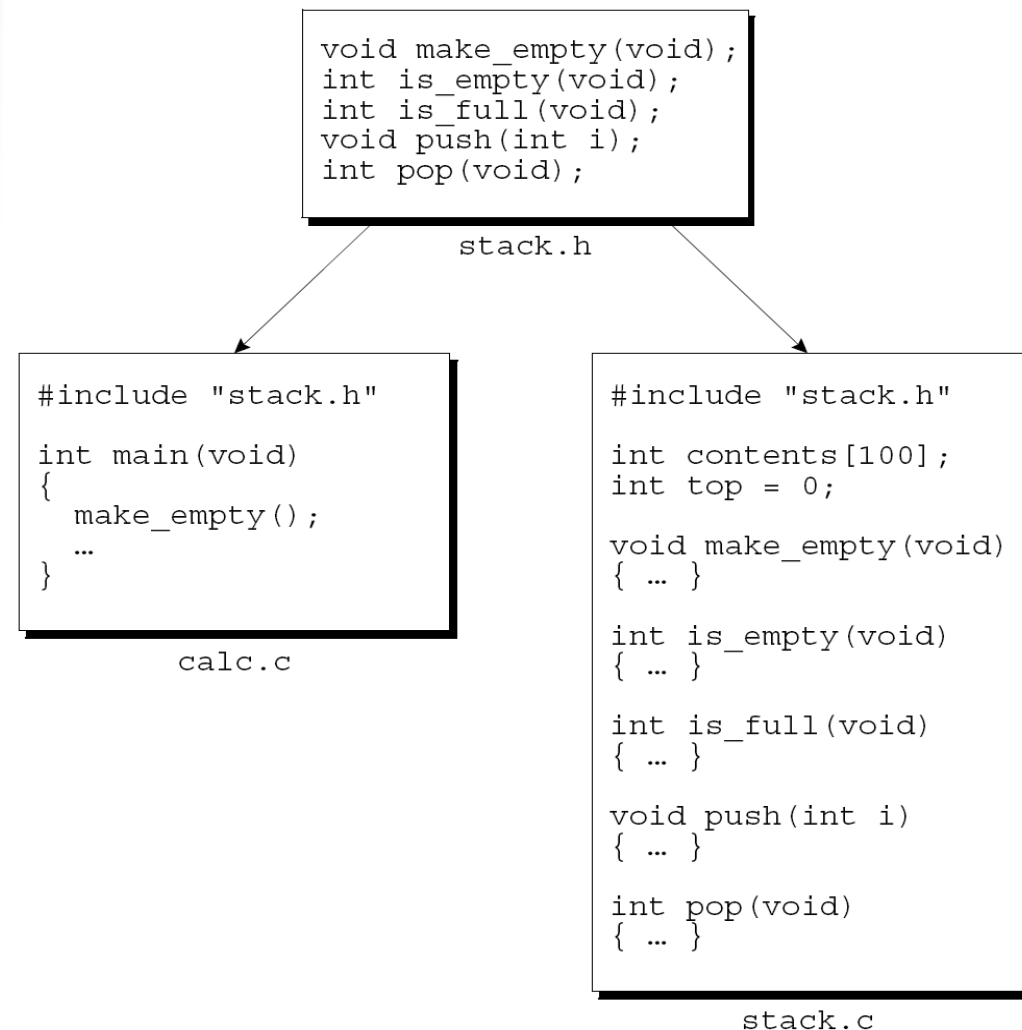
Παράδειγμα Συμπερίληψης Κοινών Δηλώσεων

Αρχεία Κεφαλίδας (.h) - Header Files

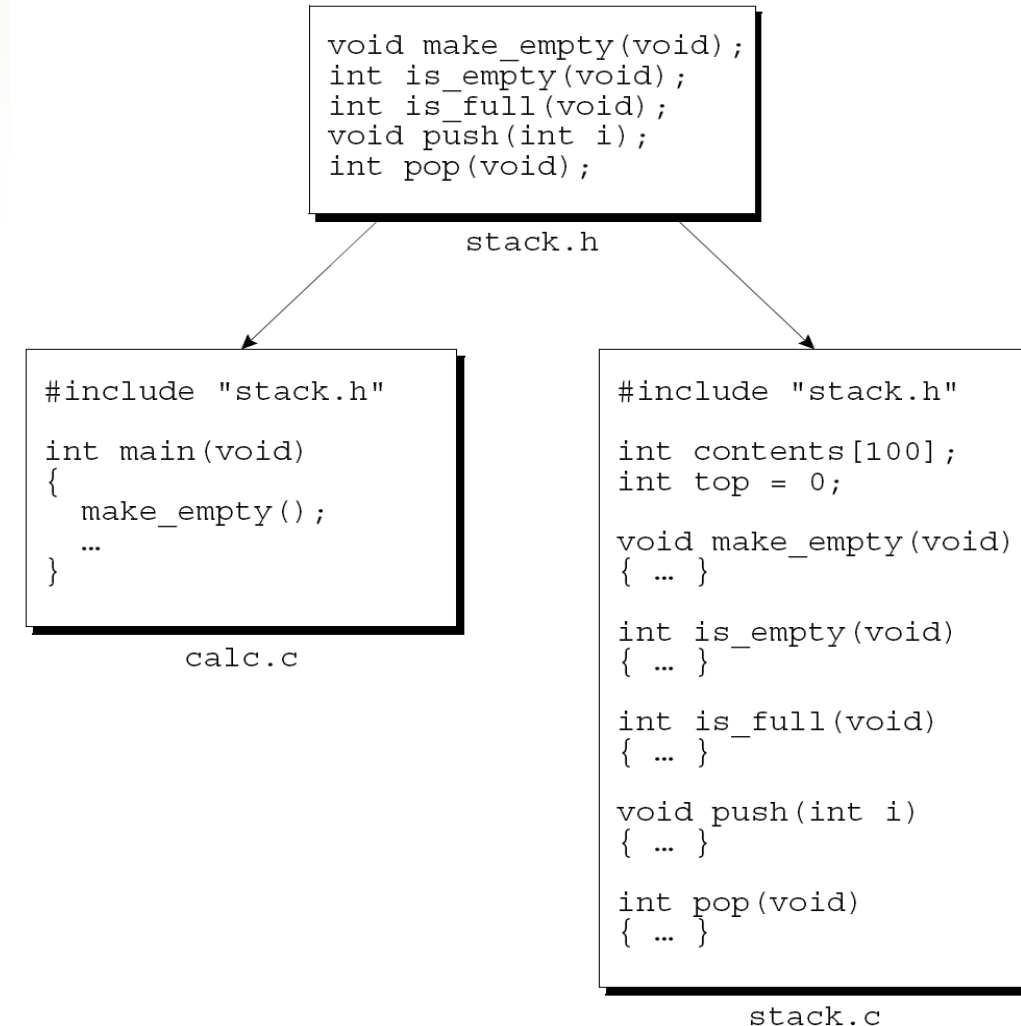
- Το παράδειγμα της Αριθμομηχανής RPN μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να απεικονίσει τη χρήση λειτουργιών σε αρχεία κεφαλίδας.
- Το αρχείο `stack.c` θα περιέχει τους ορισμούς των συναρτήσεων `make_empty`, `is_empty`, `is_full`, `push`, και `pop`.
- Τα πρωτότυπα για αυτές τις λειτουργίες θα πρέπει να βρίσκονται στα αρχεία κεφαλίδας `stack.h`:

```
void make_empty(void);  
int is_empty(void);  
int is_full(void);  
void push(int i);  
int pop(void);
```


Αρχεία Κεφαλίδας (.h) - Header Files

- Θα συμπεριλάβουμε την `stack.h` στη `calc.c` για να επιτρέψετε στο μεταγλωττιστή να ελέγξει τυχόν κλήσεις από λειτουργίες στοίβας που εμφανίζονται στο τελευταίο αρχείο.
- Θα συμπεριλάβουμε επίσης την `stack.h` στη `stack.c` έτσι ώστε ο μεταγλωττιστής να μπορεί να επαληθεύσει ότι τα πρωτότυπα στη `stack.h` ταιριάζουν με τους ορισμούς στο `stack.c`.
- Για να καταστήσουμε μια λειτουργία σε αρχείο, βάζουμε τον ορισμό της σε ένα αρχείο (source file), στη συνέχεια βάζουμε τις δηλώσεις σε άλλα αρχεία που πρέπει να καλεστεί η λειτουργία.
- Η κοινή χρήση μιας εξωτερικής μεταβλητής γίνεται με τον ίδιο τρόπο.

Διαμοιρασμός Μεταβλητών Μεταξύ Αρχείων

- Παράδειγμα δήλωσης και ορισμού (δέσμευσης χώρου) μεταβλητής `i: int i;`
 - ο μεταγλωττιστής δεσμεύει τον απαιτούμενο χώρο,
 - η μεταβλητή έχει **εμβέλεια αρχείου**, συνεπώς **ΔΕΝ** είναι **ορατή** από άλλα αρχεία.

- Η λέξη κλειδί **extern** χρησιμοποιείται για να δηλώσουμε μια μεταβλητή χωρίς να την ορίσουμε (να δεσμευθεί χώρος):

```
extern int i;
```

- Το `extern` ενημερώνει τον μεταγλωττιστή ότι το `i` είναι **ορισμένο κάπου αλλού στο πρόγραμμα**, έτσι ώστε να μην δεσμευθεί επιπλέον χώρος για την μεταβλητή.

```
extern int a[]; // είναι OK (χωρίς μέγεθος)!
```


Διαμοιρασμός Μεταβλητών μεταξύ Αρχείων

- Για να **διαμοιράσουμε** λοιπόν μια μεταβλητή i μεταξύ **διαφορετικών** αρχείων, πρώτα την ορίζουμε (define) σε ένα αρχείο:
`int i;`
- Τα άλλα αρχεία θα περιέχουν δηλώσεις:
`extern int i;`
- Με αυτό τον τρόπο γίνεται **εφικτό** να **προσπελάζουμε** και να **μεταβάλλουμε** το i μέσα στα αρχεία αυτά.
- **Προσοχή**, το extern πρέπει να χρησιμοποιείται με **φειδώ**, εφόσον **αναιρεί** την εξ' ορισμού **εμβέλεια αρχείου** που έχουν οι **μεταβλητές**.
 - Καλό είναι να τοποθετούνται στα αρχεία κεφαλίδας

